

LASSILA & TIKANOJA OYJ:N TILINPÄÄTÖSTIEDOTE 1.1.–31.12.2008

- Viimeisen neljänneksen liikevaihto 153,1 miljoonaa euroa (148,2 milj. e); liikevoitto 4,9 miljoonaa euroa (12,1 milj. e); operatiivisen toiminnan liikevoitto 8,6 miljoonaa euroa (13,3 milj. e); osakekohtainen tulos 0,04 euroa (0,20 e)
- Koko vuoden liikevaihto 606,0 miljoonaa euroa (554,6 milj. e); liikevoitto 55,5 miljoonaa euroa (48,8 milj. e); operatiivisen toiminnan liikevoitto 45,0 miljoonaa euroa (54,3 milj. e); osakekohtainen tulos 1,03 euroa (0,83 e)
- Vuoden 2009 liikevaihdon ja operatiivisen toiminnan liikevoiton arvioidaan olevan samalla tasolla kuin viime vuonna.
- Osingoksi ehdotetaan 0,55 euroa/osake.

KONSERNIN LIIKEVAIHTO JA TULOS

Loka–joulukuu

Lassila & Tikanojan vuoden viimeisen vuosineljänneksen liikevaihto oli 153,1 miljoonaa euroa (148,2 milj. e). Liikevaihto kasvoi 3,3 %. Kasvusta 0,4 prosenttiyksikköä tuli yritysostoista. Liikevoitto laski 4,9 miljoonaan euroon (12,1 milj. e) ja oli 3,2 % (8,2 %) liikevaihdosta. Operatiivisen toiminnan liikevoitto oli 8,6 miljoonaa euroa (13,3 milj. e). Osakekohtainen tulos oli 0,04 euroa (0,20 e).

Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluiden ja Teollisuuspalveluiden orgaaninen kasvu jatkui, mutta Ympäristöpalveluiden liikevaihto laski. Uusioraaka-aineiden markkinahintojen voimakas lasku ja kysynnän nopea heikentyminen rasittivat kierrätyspalveluiden kannattavuutta. L&T Biowatin raaka-aineen hankinta jäi selvästi tavoitteista metsäteollisuuden tuotannonrajoitusten vuoksi. Tuotannon tehostamistoimia jatkettiin kannattavuuden parantamiseksi ja hintoja tarkistettiin. Vertailukauden tulosta paransivat poikkeuksellisen alhaiset sosiaalikulut.

Neljännekselle kirjattiin seuraavat kertaluonteiset erät: Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluissa Ruotsin toiminnan liikearvon arvonalentuminen ja Norjan liiketoiminnan myyntitappio, yhteensä -4,2 miljoonaa euroa, sekä Teollisuuspalveluissa öljyjohdannaisista syntyneet voitot 3,1 miljoonaa euroa (-0,7 milj. e) ja tappiollisen maanpesuliiketoiminnan lopettaminen -2,6 miljoonaa euroa.

Vuosi 2008

Lassila & Tikanojan koko vuoden liikevaihto kasvoi 9,3 % 606,0 miljoonaan euroon (554,6 milj. e). Kasvusta 1,5 prosenttiyksikköä tuli yritysostoista. Liikevoitto oli 55,5 miljoonaa euroa (48,8 milj. e), mikä on 9,2 % (8,8 %) liikevaihdosta. Osakekohtainen tulos oli 1,03 euroa (0,83 e).

Orgaaninen kasvu oli markkinoiden kasvua vahvempaa ja yhtiön markkina-asema vahvistui. Markkinoille tuotiin jälleen uusia palvelutuotteita. Alkuvuotta leimasi yleisen kustannustason nopea nousu ja vuoden jälkipuoliskoa talouden kasvanut epävarmuus.

Operatiivisen toiminnan liikevoittoa heikensivät tuotantokustannusten nopea nousu ja liikennepolttoaineiden hintojen nousu vuoden alkupuoliskolla. Uusioraaka-aineiden markkinahintojen voimakas lasku ja kysynnän nopea heikentyminen rasittivat kannattavuutta loppuvuonna.

Liikevoittoa paransivat kertaluonteiset erät Ekokem Oy:n osakkeiden myynnistä tammikuussa syntynyt myyntivoitto 14,3 miljoonaa euroa sekä öljyjohdannaisvoitot 3,0 miljoonaa euroa. Liikevoittoa heikensivät Ruotsin toiminnan liikearvon arvonalentuminen ja Norjan liiketoiminnan myyntitappio, yhteensä -4,2 miljoonaa euroa, sekä tappiollisen maanpesuliiketoiminnan lopettaminen -2,6 miljoonaa euroa. Edellisenä vuonna kertaluonteisia eriä oli yhteensä -5,5 miljoonaa euroa. Operatiivisen toiminnan liikevoitto ennen edellä mainittuja eriä oli 45,0 miljoonaa euroa (54,3 milj. e).

Avainlukuja

	10-12/ 2008	10-12/ 2007	Muutos %	1-12/ 2008	1-12/ 2007	Muutos %
Liikevaihto, milj. €	153,1	148,2	3,3	606,0	554,6	9,3
Operatiivisen toiminnan liikevoitto, milj. €* Liikevoitto, milj. €	8,6 4,9	13,3 12,1	-35,3 -59,7	45,0 55,5	54,3 48,8	-17,1 13,8
Liikevoittoprosentti	3,2	8,2		9,2	8,8	
Voitto ennen veroja, milj. €	3,5	10,9	-67,6	50,7	44,5	14,0
Osakekohtainen tulos, €	0,04	0,20	-80,0	1,03	0,83	24,1
Osinko/osake, €				0,55**	0,55	
EVA, milj. €	-3,3	4,6		25,0	23,0	8,7

* Erittely selostusosan lopussa

** Hallituksen ehdotus

LIKEVAIHTO JA TULOS TOIMIALOITTAIN

Ympäristöpalvelut

Loka-joulukuu

Ympäristöpalveluiden (jätehuolto, kierrätyspalvelut, L&T Biowatti, ympäristötuotteet) liikevaihto oli viimeisellä vuosineljänneksellä 74,2 miljoonaa euroa (74,8 milj. e) ja se laski 0,8 %. Liikevoitto oli 6,0 miljoonaa euroa (8,4 milj. e). Operatiivisen toiminnan liikevoitto oli 6,0 miljoonaa euroa (8,5 milj. e).

Jätehuolto saavutti tavoitteensa hyvän uusmyynnin ja tuotannon tehostamistoimien ansiosta. Myös liikennepolttoaineiden hintapaineet hellittivät.

Kierrätyspalveluiden liikevaihto ja kannattavuus laskivat uusioraaka-aineiden (muovit, kuidut, metallit) markkinahintojen laskiessa voimakkaasti ja kysynnän heikentyessä nopeasti. Kierrätyskelpoisten jättemateriaalien volyymit pienenevät, joskin vuoden lopulla erityisesti kierrätyspolttoaineiden ja hakkeen myyntivolyymit elpyivät.

L&T Biowatti jäi tavoitteistaan metsäteollisuuden tuotannonrajoitusten takia. Kustannuksia kasvattivat Luumäen puupellettitehtaan käynnistäminen ja uuden metsäpalveluorganisaation rakentaminen.

Ympäristöpalveluiden ulkomaan liiketoiminta kasvoi ja sen tulos kehittyi positiivisesti. Latvian toiminnan kannattavuus parani tuotannon tehostamistoimien ja alentuneiden tuotantokustannusten ansiosta.

Ympäristötuotteiden liikevaihto kasvoi merkittävästi ja tulos parani.

Vuosi 2008

Ympäristöpalveluiden koko vuoden liikevaihto oli 300,1 miljoonaa euroa (279,8 milj. e), kasvua oli 7,2 %. Liikevoitto oli 32,3 miljoonaa euroa (35,0 milj. e). Operatiivisen toiminnan liikevoitto oli 32,3 miljoonaa euroa (36,3 milj. e).

Orgaaninen kasvu ja asiakaspysyvyys säilyivät hyvinä. Yleisen kustannustason ja liikennepolttoaineiden hintojen voimakkaan nousun vuoksi hintoja tarkistettiin. Talouden kasvanut epävarmuus ja erityisesti rakentamisen hiljeneminen alensivat vastaanotettujen kierrätysmateriaalien määriä. Vuoden jälkipuoliskolla uusioraaka-aineiden markkinahinnat ja kysyntä laskivat jyrkästi.

Keravan kierrätyslaitoksella aloitettiin merkittävän lisäkapasiteetin rakentaminen. Ensimmäisen vaiheen (kierrätyspuuyksikkö) arvioidaan olevan käytössä vuoden 2009 toisella neljänneksellä. Toisen vaiheen (rakennusjätteen sekä kaupan ja teollisuuden jätteen kierrätyslaitos) rakentaminen on käynnistymässä ja laitos valmistuu noin vuoden kuluttua. Laajennus nostaa selvästi laitoksessa käsiteltävän jätteen hyödyntämisastetta.

Keravan laitoksen kaatopaikan teknisistä syistä pienentynyt kapasiteetti kasvatti laitosten loppusijoituksen kustannuksia. Kotkaan avattiin vuoden lopussa uusi teollisuusjätteen kaatopaikka.

10.2.2009

L&T Biowatin biopolttoaineiden kysyntä jäi alkuvuonna selvästi ennakoidusta poikkeuksellisen leudon talven vuoksi. Leuto talvi vaikeutti myös metsähakkeen korjuuta ja nosti hankintakustannuksia. Metsäteollisuuden tuotannonrajoitusten vaikutuksia kompensoitiin uudistamalla organisaatiota ja laajentamalla palvelutarjontaa. Lisäksi investoitiin omaan metsähakkeen keräys-, prosessointi- ja kuljetuskalustoon. Näillä toimenpiteillä lisätään merkittävästi omaa metsäenergiapuun hankintaa. Puupellettituotanto aloitettiin Luumäellä viimeisen neljänneksen alussa.

Latvian ja Venäjän liiketoiminta kehittyi suunnitellusti. Latvian talouden epävakaus on asettanut haasteita toiminnan kehittämiseksi, mutta samalla se on helpottanut työvoiman saantia ja alentanut työvoimakustannuksia. Venäjällä L&T:llä on jätehuoltotoimintaa kahdessa kaupungissa, Dubnassa ja Sergiev Posadissa. Loppuvuonna solmittiin sopimus jätehuollon hoidosta Moskovan läheisyydessä sijaitsevan Noginskin kaupungin kanssa, missä toiminta käynnistyy alkuvuoden aikana.

Lassila & Tikanoja Oyj:n Ympäristöpalveluiden kaikille yksiköille myönnettiin laatu-, ympäristö- sekä työterveys- ja työturvallisuussertifikaatit.

Ympäristötuotteiden liikevaihto kasvoi ja tulos kehittyi myönteisesti. Bajamaja-vuokraustoiminta muuttui uusien asiakasryhmien myötä ympärivuotiseksi ja sen liikevaihto kasvoi selvästi.

Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut

Loka-joulukuu

Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluiden (kiinteistönhoito, siivouspalvelut) viimeisen neljänneksen liikevaihto oli 58,6 miljoonaa euroa (54,8 milj. e) ja se kasvoi 7,0 %. Liiketappio oli -2,0 miljoonaa euroa (4,0 milj. e). Liikevoittoa rasittivat kertaluonteiset kuluerät Ruotsin toiminnan liikearvon arvonalentuminen ja Norjan toiminnan myyntitappio, yhteensä -4,2 miljoonaa euroa. Operatiivisen toiminnan liikevoitto oli 2,1 miljoonaa euroa (4,0 milj. e).

Orgaaninen kasvu Suomessa jatkui ja lisäpalveluiden myynti onnistui hyvin. Suomen liiketoiminta saavutti tavoitteensa, vaikka se jäikin viimevuotisesta korkeampien sosiaalikulujen vuoksi.

Toimialan ulkomaantoiminta oli edelleen tappiollista. Ruotsin toiminnan liikevaihto laski ja tappio kasvoi asiakasmenetysten ja heikon uusmyynnin takia. Venäjällä ja Latviassa liikevaihto kasvoi ja tulos parani.

Vuosi 2008

Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluiden koko vuoden liikevaihto kasvoi 11,5 % 227,6 miljoonaan euroon (204,1 milj. e). Liikevoitto oli 5,5 miljoonaa euroa (11,0 milj. e). Operatiivisen toiminnan liikevoitto oli 9,7 miljoonaa euroa (11,4 milj. e).

Sopimusliikevaihto kasvoi ja lisäpalveluiden myynti sujui hyvin molemmilla tuotelinjoilla. Erityisen vahvaa orgaaninen kasvu oli kiinteistönhoidossa. Tuotantokustannukset nousivat ja hintakilpailu jatkui kireänä.

Markkinoille tuotiin uusia palvelutuotteita. Siivouspalveluissa lanseerattiin muun muassa L&T® Ekosiivous -konsepti, jolle myönnettiin pohjoismainen ympäristömerkki eli Joutsenmerkki alan ensimmäisenä Suomessa. Konsepti antaa asiakkaille mahdollisuuden konkreettisiin ympäristömyötäisiin toimenpiteisiin.

Helmikuun alussa omistusosuus Blue Service Partnersissa myytiin yhteisyrityskumppanille. Huomenta Toimitilapalvelut -franchisingketju laajeni tavoitteiden mukaisesti pääkaupunkiseudulla sekä käynnisti toiminnan Lahdessa ja Tampereella.

Ulkomaantoiminnan tappio pieneni. Venäjällä ja Latviassa toiminta kehittyi tavoitteiden mukaisesti, mutta Ruotsin toiminta jäi tavoitteistaan selvästi. Ruotsissa on käynnissä toimenpideohjelma kannattavuuden parantamiseksi.

10.2.2009

Teollisuuspalvelut

Loka–joulukuu

Teollisuuspalveluiden (ongelmajätepalvelut, teollisuusratkaisut, vahinkosaneeraus, jätevesipalvelut) viimeisen neljänneksen liikevaihto kasvoi 12,3 % ja oli 22,3 miljoonaa euroa (19,9 milj. e). Liikevoitto oli 1,6 miljoonaa euroa (0,2 milj. e). Operatiivisen toiminnan liikevoitto oli 1,2 miljoonaa euroa (1,3 milj. e).

Kaikkien tuotelinjojen liikevaihto kasvoi ja kasvu oli pääosin orgaanista. Kysynnän epävakaudesta huolimatta myyntityö onnistui varsin hyvin ja uusia yhteistyösopimuksia solmittiin.

Tulosta rasittivat edelleen yhteisyritys L&T Recoilin regenerointilaitoksen raaka-aineiden varastointiin ja toiminnan aloittamiseen liittyvät kustannukset.

L&T Recoilin öljyjohdannaisista luovuttiin ja niistä kirjattiin voittoa yhteensä 3,1 miljoonaa euroa. Maanpesutoiminnasta luopumisesta kirjattiin -2,6 miljoonan euron kertaluonteinen kulu.

Vuosi 2008

Teollisuuspalveluiden koko vuoden liikevaihto oli 84,6 miljoonaa euroa (75,5 milj. e), kasvua oli 12,1 %. Liikevoitto oli 5,6 miljoonaa euroa (4,8 milj. e). Operatiivisen toiminnan liikevoitto oli 5,2 miljoonaa euroa (8,6 milj. e).

Myynti onnistui hyvin vuoden loppua kohden lisääntyneestä talouden epävakaudesta huolimatta. Kaikki tuotelinjat kasvattivat liikevaihtoaan ja kasvu oli pääosin orgaanista. Myös markkina-asema vahvistui.

Kysyntä vaihteli nopeasti läpi vuoden ja tuotannon sopeuttaminen vaihteluun oli haasteellista. Alkuvuonna tulosta rasittivat lisäksi kierrätyspolttoaineiden toimitusvaikeudet ja loppuvuonna ongelmajätteiden hävityskustannusten nousu. Tuusulan laitoksen kesäkuisen tulipalon vuoksi laitoksen vastaanottokriteereitä kiristettiin.

Vahinkosaneerauksessa solmittiin uusia kumppanuussopimuksia ja palveluverkostoa laajennettiin. Suuria vahinkosaneerauskohteita oli viime vuonna poikkeuksellisen vähän. Vahinkosaneeraus siirtyi vuoden 2009 alussa osaksi Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluita.

L&T Recoilin regenerointilaitoksen arvioidaan valmistuvan keväällä 2009. Yhteisyrityksen tavoitteena on tuottaa alkaneena vuonna kolmannes laitoksen 60.000 tonnin vuosikapasiteetistaan. L&T Recoilin raaka-aineen hankinta sujui hyvin, mutta kohonneet varastointikustannukset ja toiminnan käynnistämiskustannukset heikensivät toimialan kannattavuutta.

L&T Recoilin öljyjohdannaisista kirjattiin laskennallisia muutoksia ja myyntivoittoja yhteensä 3,0 miljoonaa euroa.

RAHOITUS

Korollista vierasta pääomaa oli 29,9 miljoonaa euroa enemmän kuin vuotta aiemmin. Korolliset nettovelat, jotka olivat 120,5 miljoonaa euroa, kasvoivat 34,2 miljoonaa euroa. Nettorahoituskulut olivat loka–joulukuussa 0,1 miljoonaa euroa suuremmat ja tammi–joulukuussa 0,5 miljoonaa euroa suuremmat kuin vertailukautena. Korkokulut kasvoivat loka–joulukuussa 0,3 miljoonalla eurolla. Nettorahoituskulujen kasvu johtui korollisen vieraan pääoman kasvusta.

10.2.2009

Koronvaihtosopimusten käypien arvojen muutoksista kirjattiin loka–joulukuussa 0,1 miljoonaa euroa tuloslaskelmaan rahoituskuluihin (0,2 milj. e). Vuoden aikana koronvaihtosopimusten käypien arvojen muutoksista kirjattiin rahoituskuluihin 0,3 miljoonaa euroa (0,3 milj. e). Nettorahoituskulut olivat 0,8 % (0,8 %) liikevaihdosta ja 8,7 % (8,9 %) liikevoitosta.

Koronvaihtosopimuksista, joihin yhtiö soveltaa IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa, kirjattiin oman pääoman vähennykseksi 1,0 miljoonaa euroa.

Omavaraisuusaste oli 43,2 % (46,6 %). Gearing-prosentti oli 58,8 (42,7). Liiketoiminnan rahavirta oli 70,4 miljoonaa euroa (55,4 milj. e). Käyttöpääomasta vapautui 2,2 miljoonaa euroa (sitoutui 13,2 milj. e).

Konsernilla oli vuoden lopussa likvidejä varoja 26,5 miljoonaa euroa ja 24 miljoonan euron sitovat lainatarjoukset. Vuoden 2009 rahoitus on siten turvattu.

OSINKO

1.4.2008 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti 0,55 euron osakekohtaisesta osingosta. Osinko, yhteensä 21,3 miljoonaa euroa, maksettiin osakkeenomistajille 11.4.2008.

INVESTOINNIT

Bruttoinvestoinnit olivat 84,2 miljoonaa euroa (93,2 milj. e). Tuotantolaitoksia rakennettiin ja ostettiin koneita ja kalustoa. Suurimmat rakennuskohteet olivat L&T Recoilin regenerointilaitos, Keravan kierrätyslaitoksen laajennus ja Kotkan kaatopaikka. Lisäksi uusittiin tietojärjestelmiä.

Investoinneista 5,1 miljoonaa euroa käytettiin yritysostoihin. Ostettujen yritysten yhteenlaskettu vuosiliikevaihto oli 6,5 miljoonaa euroa.

Viimeisellä vuosineljänneksellä ostettiin Ympäristöpalveluihin Jätehuolto Savolainen Oy, Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluihin kiinteistönhuoltoyritys Oulun TOP-Huolto Oy sekä Teollisuuspalveluihin Kuljetusliike Eskolin Oy, joka tarjoaa viemärihuoltopalveluita.

Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluihin ostettiin toisella vuosineljänneksellä Rantakylän Talonhuolto Oy:n liiketoiminta sekä ensimmäisellä vuosineljänneksellä Siivouspalvelu Siivoset Oy:n ja Siivousliike Lainio Oy:n liiketoiminnat. Teollisuuspalveluihin ostettiin ensimmäisellä vuosineljänneksellä Obawater Oy:n liiketoiminta.

Helmikuun alussa 50 prosentin omistusosuus Blue Service Partners Oy:ssä myytiin yhteisyrityskumppanille. Joulukuun lopussa myytiin elintarviketeollisuuden hygieniapalveluliiketoiminta Norjassa.

HENKILÖSTÖ

Henkilöstömäärä vuonna 2008 oli kokoaikaiseksi muutettuna keskimäärin 8.363 (7.819). Kauden lopussa L&T:n palveluksessa oli kokoaikaisia ja osa-aikaisia yhteensä 9.490 henkilöä (9.387). Heistä työskenteli Suomessa 7.269 (6.986) ja muissa maissa 2.221 (2.401) henkilöä.

VOITONJAKOEHDOTUS

Lassila & Tikanoja Oyj:n voitonjakokelpoiset varat tilinpäätöksessä ovat 49.060.145,05 euroa, josta tilikauden voitto on 26.070.501,66 euroa. Yhtiön taloudellisessa tilanteessa ei ole tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia eikä myöskään OYL 13:2 §:ssä tarkoitettu maksukykyisyydestä vaikuta voitonjakokelpoisten varojen määrään. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle voitonjakokelpoisten varojen käyttämistä seuraavasti:

10.2.2009

Osinkona jaetaan 0,55 euroa 38.798.874 osakkeelle eli yhteensä	21.339.380,70 euroa
Jätetään vapaaseen omaan pääomaan	27.720.764,35 euroa
Yhteensä	49.060.145,05 euroa

Hallituksen päätöksen mukaan osingonmaksun täsmäytyspäivä on 27.3.2009. Hallitus ehdottaa 24.3.2009 pidettävälle yhtiökokoukselle, että osinko maksetaan 3.4.2009.

Osakekohtainen tulos oli 1,03 euroa. Ehdotettu osinko on 53,4 % osakekohtaisesta tuloksesta.

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Vaihto ja kurssi

Yhtiön osakkeen vaihto NASDAQ OMX Helsingissä vuoden 2008 aikana oli 17.452.448 kappaletta, mikä on 45,0 % (51,2 %) osakkeiden keskimääräisestä lukumäärästä. Vaihdon arvo oli 287,9 miljoonaa euroa (467,2 milj. e). Korkein hinta oli 23,00 euroa ja alin 10,26 euroa. Kauden päätöskurssi oli 11,00 euroa. Yhtiön osakekannan markkina-arvo oli kauden lopussa 426,8 miljoonaa euroa (880,4 milj. e).

Osakepääoma

Vuoden 2008 alussa yhtiön rekisteröity osakepääoma oli 19.392.187 euroa. Vuoden 2008 aikana 2005A-optio-oikeuksilla on merkitty yhteensä 14.500 osaketta. Merkintöjen jälkeen yhtiön osakepääoma on 19.399.437 euroa ja osakkeiden lukumäärä 38.798.874 osaketta.

Optio-ohjelma 2005

Vuonna 2005 laskettiin liikkeelle 600.000 optio-oikeutta, joista kukin oikeuttaa merkitsemään yhden Lassila & Tikanoja Oyj:n osakkeen. Merkintäajan alkaessa 162.000 2005A-optio-oikeutta oli 25 avainhenkilön hallussa ja 176.000 2005B-optio-oikeutta 32 avainhenkilön hallussa. 221.500 2005C-optio-oikeutta on 40 avainhenkilön hallussa. Lassila & Tikanoja Oyj:n kokonaan omistaman tytäryhtiön L&T Advance Oy:n hallussa on 8.000 2005A-optiota, 24.000 2005B-optiota ja 8.500 2005C-optiota eikä niitä käytetä osakkeiden merkintään.

Merkintahinta 2005A-optioilla on 14,22 euroa, 2005B-optioilla 16,98 euroa ja 2005C-optioilla 26,87 euroa. Osakkeiden merkintäaika 2005A-optioilla on 2.11.2007–29.5.2009, 2005B-optioilla 3.11.2008–31.5.2010 ja 2005C-optioilla 2.11.2009–31.5.2011.

Ulkona olevien 2005-optio-oikeuksien perusteella merkittävien osakkeiden osuus on 1,4 prosenttia yhtiön tämänhetkisestä osakemäärästä. Kaupankäynti 2005A-optio-oikeuksilla NASDAQ OMX Helsingissä alkoi 2.11.2007 ja 2005B-optio-oikeuksilla 2.1.2009.

Optio-ohjelma 2008

Vuoden 2008 varsinainen yhtiökokous päätti 230.000 optio-oikeuden antamisesta. Kukin optio-oikeus oikeuttaa merkitsemään yhden Lassila & Tikanoja Oyj:n osakkeen. 220.500 optio-oikeutta on 41 avainhenkilön hallussa ja 9.500 optio-oikeutta L&T Advance Oy:n hallussa.

Osakkeen merkintahinta on 16,27 euroa. Merkintahintaa alennetaan merkintahinnan määräytymisen jälkeen päätettävien ja ennen osakemerkintää jaettavien osakekohtaisten osinkojen määrällä, joka ylittää yhteensä 70 prosenttia sen tilikauden osakekohtaisesta voitosta, jolta osinkoja jaetaan. Merkintahinnan alennus tulee voimaan kyseisen osingonjaon täsmäytyspäivänä. Osakkeen merkintahinta on kuitenkin aina vähintään 0,01 euroa. Osakkeiden merkintäaika on 1.11.2010–31.5.2012.

Yhtiön osakkeiden lukumäärä voi ulkona olevilla vuoden 2008 optio-oikeuksilla tehtävien merkintöjen seurauksena nousta enintään 220.500 uudella osakkeella. Näiden osakkeiden osuus on 0,6 prosenttia yhtiön tämänhetkisestä osakemäärästä.

Osakkeenomistajat

Yhtiöllä oli vuoden 2008 lopussa 6.135 osakkeenomistajaa (4.985). Hallintarekisteröidyn omistuksen osuus oli 9,9 % osakekannasta (14,3 %).

10.2.2009

Muutokset suurimmissa osakkeenomistajissa

Lassila & Tikanoja Oyj sai 26.3.2008 ilmoituksen, jonka mukaan Keskinäisen työeläkevakuutusosakeyhtiö Varman osuus Lassila & Tikanoja Oyj:n osakkeista ja äänistä oli laskenut 4,52 prosenttiin.

Lassila & Tikanoja Oyj sai 20.5.2008 ilmoituksen, jonka mukaan Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen osuus Lassila & Tikanoja Oyj:n osakkeista ja äänistä oli noussut yli 10 prosenttiin.

Hallituksen valtuudet

Hallituksella ei ole valtuuksia osakeanteihin eikä vaihtovelkakirjan tai optiolainan liikkeeseen laskemiseen. Hallituksella ei myöskään ole valtuuksia omien osakkeiden hankkimiseen eikä luovuttamiseen.

YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTÖKSET

1.4.2008 pidetty varsinainen yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2007 ja myönsi vastuuvapauden yhtiön hallitukselle ja toimitusjohtajalle. Yhtiökokous päätti, että tilikaudelta 2007 maksetaan osinkoa hallituksen ehdotuksen mukaisesti 0,55 euroa osakkeelta, yhteensä 21,3 miljoonaa euroa. Osingonmaksupäivä oli 11.4.2008.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenten lukumääräksi kuusi. Hallitukseen valittiin uudelleen seuraavan yhtiökokouksen loppuun saakka Eero Hautaniemi, Lasse Kurkilahti, Juhani Lassila ja Juhani Maijala sekä uusina jäseninä Heikki Bergholm ja Matti Kavetvu.

Tilintarkastajaksi valittiin PricewaterhouseCoopers Oy, KHT-yhteisö. Päävastuullinen tilintarkastaja on KHT Heikki Lassila.

Yhtiökokous hyväksyi hallituksen ehdotuksen 230.000 optio-oikeuden antamisesta Lassila & Tikanoja -konsernin avainhenkilöille ja/tai Lassila & Tikanoja Oyj:n kokonaan omistamalle tytäryhtiölle.

Yhtiökokouksen jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa hallitus valitsi uudelleen puheenjohtajaksi Juhani Maijalan ja varapuheenjohtajaksi Juhani Lassilan.

YHTEENVETO MUISTA AML 2:7:N MUKAISISTA PÖRSSITIEDOTTEISTA

Lassila & Tikanoja myi 22.1.2008 omistamansa Ekokem Oy Ab:n osakkeet Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmariselle. Myydyt osakkeet olivat tulleet Lassila & Tikanojan haltuun useiden vuosien aikana eivätkä ne enää liittyneet yhtiön operatiiviseen toimintaan eivätkä siten olleet välttämättömiä yhtiön liiketoiminnalle. Kaupasta syntyvä verovapaa myyntivoitto kirjattiin vuoden 2008 ensimmäiselle neljännekselle. Kaupan positiivinen vaikutus tilikauden tulokseen on 14,2 miljoonaa euroa.

Yhtiö julkisti 22.7.2008 tiedotteen, jonka mukaan koko vuoden operatiivisen toiminnan liikevoiton arvioidaan olevan jossain määrin heikompi kuin viime vuonna. Aikaisemmin yhtiö oli arvioinut koko vuoden operatiivisen toiminnan liikevoiton pysyvän viimevuotisella tasolla.

3.10.2008 yhtiö tiedotti, että yhteisyritys L&T Recoil Oy:n jäteöljyn regenerointilaitos valmistuu vasta keväällä, kun aikaisemmin arvioitiin, että laitos valmistuu kuluvan vuoden lopussa. Putkistosuunnittelussa oli havaittu virheitä, jotka lykkäävät laitoksen valmistumista muutamilla kuukausilla.

3.11.2008 yhtiö tiedotti, että yhtiön hallitus nimitti talousjohtajaksi 1.3.2009 alkaen Ville Rantalan talousjohtaja Sirkka Tuomolan jäädessä eläkkeelle. Johtajiston uusiksi jäseniksi nimitettiin 3.11.2008 alkaen Laura Aarnio, Kimmo Huhtimo ja Inkeri Puputti.

12.12.2008 yhtiö tiedotti, että koko vuoden operatiivisen toiminnan liikevoitto heikkenee ennakoitua enemmän.

15.1.2009 yhtiö tiedotti, että se kirjaa 2,7 miljoonan euron arvonalennuksen Ruotsin toiminnan liikearvoon markkinanäkymien heikentymisen johdosta. Vuoden 2008 tulosta koskeva ohjeistus pysyi ennallaan.

10.2.2009

L&T:N MARKKINOIDEN SYKLISYYS

L&T toimii pääasiassa varsin vähäsyklisillä markkinoilla, joskaan yhtiö ei ole immuuni taloudessa tapahtuville muutoksille. Noin kolme neljäsosaa L&T:n liikevaihdosta kertyy markkinoilta, joita voidaan pitää vähäsyklisinä. Käytännössä lähes kaikkia yhtiön tarjoamia palveluita ja tuotteita tarvitaan ja tilataan, vaikka yleinen taloussuhdanne olisi heikko.

Pääosa jätehuollon, siivouspalveluiden, kiinteistönhoidon ja jätevesipalveluiden liikevaihdosta perustuu pitkäaikaisiin palvelusopimuksiin. Vaikka kaupan, teollisuuden ja erityisesti rakentamisen hiljeneminen pienentää jätevolyymeja ja yksittäisten tilausten määrää, näiden tuotelinjoihin tarjoamat palvelut ovat ympäristölainsäädännön ja hygieniavaatimusten vuoksi välttämättömiä.

L&T Biowatti tarjoaa voimalaitoksille CO₂-päästövapaan vaihtoehdon fossiilisille polttoaineille. Puupohjaisten polttoaineiden kysyntä on vahvaa ja sen arvioidaan vielä vahvistuvan tulevaisuudessa merkittävästi. Metsäteollisuuden tuotannonrajoitukset ja kilpailun kiristyminen energiapuun hankinnassa voivat kuitenkin hankaloittaa raaka-aineen hankintaa.

Yhteisyritys L&T Recoilin rakenteilla oleva öljyn regenerointilaitoksella on tarkoitus tuottaa korkealuokkaista perusöljyä voiteluaineteollisuudelle. Perusöljyllä on vakaa kysyntä, mutta lopputuotteen markkinahintojen muutokset heikentävät toiminnan ennustettavuutta.

Kierrätyspalvelut on riippuvainen kierrätyskelpoisten jättemateriaalien (esimerkiksi muovi, kuidut, metallit) volyymeista ja markkinahinnoista. Raskaalle teollisuudelle tarjottavat ongelmajäte- ja puhtaanapito- ja kierrätyspalvelut ovat osittain riippuvaisia teollisuuden käyttöasteesta, joskin siinä tapahtuvat muutokset näkyvät palveluiden kysynnässä vasta viiveellä.

LÄHIAIKOJEN EPÄVARMUUSTEKIJÖITÄ

Kasvaessaan ja pitkittyessään talouden epävakaus voi alentaa jättemateriaalien kuljetus- ja kierrätysvolyymeja sekä tilaustöiden määrää. Rakentamisen hidastuminen on jo näkynyt rakennusjättemäärien pienenemisenä. Mikäli uusioraaka-aineiden markkinahintojen epävakaus jatkuu ja kysyntä pysyy alhaisena, se saattaa vaikuttaa heikentävästi kierrätyspalveluiden kannattavuuteen. Teollisuuden ostamien palveluiden kysynnän nopeat vaihtelut vaikeuttavat töiden suunnittelua ja toteutusta.

L&T Recoilin toiminnan käynnistymisen mahdollinen lisäviivästyminen vaikuttaisi Teollisuuspalveluiden liikevoittoon. Siihen vaikuttaa negatiivisesti myös raakaöljyn hinnan säilyminen nykyisellä alhaisella tasolla, koska perusöljyn hintataso seuraa viiveellä raakaöljyn hintakehitystä. L&T Biowatin toimittamien polttoaineiden kysyntä on vahvaa. Metsäteollisuuden ilmoitetut tuotannonrajoitukset tulevat vaikeuttamaan L&T Biowatin sivutuoteräaka-aineiden hankintaa. Latvian talouden epävakaudesta ja kilpailuolosuhteiden kiristymisellä saattaa olla haitallisia vaikutuksia Riian jätehuollon kannattavuuteen.

NÄKYMÄT VUODELLE 2009

Kansantalouksien odotetaan taantuvan alkaneena vuonna kaikissa maissa, joissa L&T toimii. Pääosa yhtiön liiketoiminnasta tapahtuu vähäsyklisillä markkinoilla.

Vuonna 2009 L&T:n toiminnan pääpaino on kannattavuuden parantamisessa. Yhtiössä on käynnistettyjen toimenpiteiden lisäksi suunnitteilla tuottavuudenparantamisohjelma, jolla toiminta ja kustannuskehitys pyritään sopeuttamaan markkinatilanteeseen. Investointeja tehdään selvästi viimevuotista vähemmän.

Koko vuoden liikevaihdon ja operatiivisen toiminnan liikevoiton arvioidaan olevan samalla tasolla kuin viime vuonna. Tämä edellyttää onnistumista toiminnan ja kustannusten sopeuttamisessa.

10.2.2009

OPERATIIVISEN TOIMINNAN LIIKEVOITON MUODOSTUMINEN

Milj. €	10-12/ 2008	10-12/ 2007	1-12/ 2008	1-12/ 2007
Liikevoitto	4,9	12,1	55,5	48,8
Kertaluonteiset erät				
Ruotsin liiketoiminnan liikearvon arvonalentumistappio	3,1		3,1	
Maanpesuliiketoiminnan lopetus	2,6		2,6	
Norjan liiketoiminnan myyntitappio	1,1		1,1	
Myyntivoitto Ekokemin osakkeiden myynnistä			-14,3	
Öljyjohdannaiset	-3,1	0,7	-3,0	2,8
Salvorin kaatopaikkaliiketoiminnan myyntitappio ja muun toiminnan integrointi		0,5		2,3
Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelujen Venäjän toiminnan uudelleenorganisointi				0,4
Operatiivisen toiminnan liikevoitto	8,6	13,3	45,0	54,3

TILINPÄÄTÖSLYHENNELMÄ 1.1.–31.12.2008

LAATIMISPERIAATTEET

Tämä tilinpäätöstiedote on laadittu IAS 34, Osavuosikatsaukset -standardin mukaisesti noudattaen vuositilinpäätöksen 31.12.2008 laatimisperiaatteita. Tilinpäätöstiedotetta laadittaessa on noudatettu EU:ssa hyväksytyjä IFRS-standardeja ja -tulkintoja. Vuonna 2008 voimaan astuneilla standardien muutoksilla ja tulkintoilla ei ollut vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää L&T:n johdolta sellaisten arvioiden ja oletusten käyttämistä, jotka vaikuttavat taseen laadintahetken varojen ja velkojen sekä tilikauden tuottojen ja kulujen määriin. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Toteumat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista.

Tilinpäätöstiedote on tilintarkastamaton.

TULOSLASKELMA

1000 €	10-12/2008	10-12/2007	1-12/2008	1-12/2007
Liikevaihto	153 058	148 172	605 996	554 613
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	-136 925	-129 432	-533 681	-478 151
Bruttokate	16 133	18 740	72 315	76 462
Liiketoiminnan muut tuotot	3 820	1 162	21 708	3 834
Myyntin ja markkinoinnin kulut	-4 517	-3 750	-16 228	-14 616
Hallinnon kulut	-2 873	-2 928	-12 105	-11 614
Liiketoiminnan muut kulut	-4 592	-1 125	-7 102	-5 291
Liikearvon arvonalentuminen	-3 090		-3 090	
Liikevoitto	4 881	12 099	55 498	48 775
Rahoitustuotot	742	624	1 931	1 661
Rahoituskulut	-2 112	-1 871	-6 737	-5 978
Voitto ennen veroja	3 511	10 852	50 692	44 458
Tuloverot	-1 979	-3 217	-10 724	-12 291
Tilikauden voitto	1 532	7 635	39 968	32 167
Tilikauden voiton jakautuminen:				
Emoyhtiön omistajille	1 537	7 631	39 969	31 909
Vähemmistölle	-5	4	-1	258
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos:				
Osakekohtainen tulos, e	0,04	0,20	1,03	0,83
Laimennettu osakekohtainen tulos, e	0,04	0,19	1,03	0,82

TASE

1000 €	12/2008	12/2007
VARAT		
Pitkäaikaiset varat		
Aineettomat hyödykkeet		
Liikearvo	115 451	119 946
Aineettomat hyödykkeet yrityskaupoista	25 774	30 600
Muut aineettomat hyödykkeet	11 402	11 571
Yhteensä	152 627	162 117
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		
Maa-alueet	3 832	3 532
Rakennukset ja rakennelmat	43 958	39 594
Koneet ja kalusto	113 851	103 832
Muut aineelliset hyödykkeet	78	82
Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	35 433	4 830
Yhteensä	197 152	151 870
Muut pitkäaikaiset varat		
Myytavissä olevat sijoitukset	502	410
Rahoitusleasingsaamiset	4 694	3 823
Laskennalliset verosaamiset	945	924
Muut saamiset	689	236
Yhteensä	6 830	5 393
Pitkäaikaiset varat yhteensä	356 609	319 380
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	18 827	14 350
Myyntisaamiset ja muut saamiset	74 634	71 824
Johdannaissaamiset	112	1 189
Ennakkomaksut	986	774
Myytavissä olevat sijoitukset	20 368	21 287
Rahavarat	6 149	9 521
Lyhytaikaiset varat yhteensä	121 076	118 945
VARAT YHTEENSÄ	477 685	438 325

10.2.2009

1000 €	12/2008	12/2007
OMA PÄÄOMA JA VELAT		
Oma pääoma		
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma		
Osakepääoma	19 399	19 392
Ylikurssirahasto	50 673	50 474
Muut rahastot	-2 964	14 055
Kertyneet voittovarot	97 799	86 327
Tilikauden voitto	39 969	31 909
Yhteensä	204 876	202 157
Vähemmistön osuus	162	187
Oma pääoma yhteensä	205 038	202 344
Velat		
Pitkäaikaiset velat		
Laskennalliset verovelat	32 898	29 842
Eläkevelvoitteet	674	542
Varaukset	1 741	953
Lainat	102 487	81 411
Muut velat	1 083	500
Yhteensä	138 883	113 248
Lyhytaikaiset velat		
Lainat	44 569	35 757
Ostovelat ja muut velat	88 298	85 183
Johdannaisvelat	610	897
Verovelat	273	794
Varaukset	14	102
Yhteensä	133 764	122 733
Velat yhteensä	272 647	235 981
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	477 685	438 325

RAHAVIRTALASKELMA

1000 €	12/2008	12/2007
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden voitto	39 968	32 167
Liiketoiminnan rahavirran oikaisut		
Verot	10 724	12 291
Poistot ja arvonalentumiset	40 985	33 432
Rahoitustuotot ja -kulut	4 806	4 317
Öljyjohdannaiset	-2 221	2 947
Osakkeiden myyntivoitto	-14 258	
Lopetetut liiketoiminnot	2 616	
Muut	444	-859
Tulorahoitus ennen käyttöpääoman muutosta	83 064	84 295
Käyttöpääoman muutos		
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	3 502	-4 903
Vaihto-omaisuuden muutos	-4 492	-6 824
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	3 152	-1 450
Käyttöpääoman muutos	2 162	-13 177
Maksetut korot	-5 953	-5 104
Saadut korot	1 867	1 460
Maksetut verot	-10 716	-12 041
Liiketoiminnan nettorahavirta	70 424	55 433
Investointien rahavirta		
Hankitut tytäryritykset ja liiketoiminnot vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	-4 298	-37 050
Myydyt tytäryritykset ja liiketoiminnot vähennettynä myyntihetken rahavaroilla	23	1 878
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	-77 542	-49 109
Aineellisten ja aineettomien käyttöomaisuushyödykkeiden myynnit	789	2 261
Investoinnit myytävissä oleviin sijoituksiin	-200	-147
Muiden pitkäaikaisten saamisten muutos	-11	1
Myytävissä olevien pitkäaikaisten sijoitusten myynnit	16 867	1 098
Saadut osingot investoinneista	4	4
Investointien nettorahavirta	-64 368	-81 064
Rahoituksen rahavirta		
Osakeannista saadut maksut	206	2 936
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-4 593	23 011
Pitkäaikaisten lainojen nostot	47 000	50 302
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-14 546	-39 909
Maksetut osingot	-21 315	-21 360
Rahoituksen nettorahavirta	6 752	14 980
Likvidien varojen nettomuutos	12 808	-10 651
Likvidit varat tilikauden alussa	14 008	24 790
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-339	-131
Myytävissä olevien lyhytaikaisten sijoitusten käyvän arvon muutos	40	
Likvidit varat taseessa tilikauden lopussa	26 517	14 008

10.2.2009

Likvidit varat

1000 €	12/2008	12/2007
Rahavarat	6 149	9 521
Sijoitustodistukset	20 368	4 487
Yhteensä	26 517	14 008

OMAN PÄÄOMAN MUUTOSLASKELMA

1000 €	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Arvon- muutos- ja muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	Vähem- mistön osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2008	19 392	50 474	14 055	118 236	202 157	187	202 344
Suojausrahasto, käyvän arvon muutos			-972		-972		-972
Myytavissä olevat lyhytaikaiset sijoitukset, myynnistä johtuva käyvän arvon muutoksen peruutus			-14 209		-14 209		-14 209
Muuntoerot			-1 838		-1 838	-24	-1 862
Suoraan omaan pääomaan kirjatut tuotot ja kulut			-17 019		-17 019	-24	-17 043
Tilikauden voitto				39 969	39 969	-1	39 968
Kaudella kirjatut tuotot ja kulut			-17 019	39 969	22 950	-25	22 925
Optiopalkitseminen							
Merkinnät 2005-optioilla	7	199			206		206
Kulukirjaus optioista				886	886		886
Osingonjako				-21 323	-21 323		-21 323
Oma pääoma 31.12.2008	19 399	50 673	-2 964	137 768	204 876	162	205 038
Oma pääoma 1.1.2007	19 264	47 666	326	106 904	174 160	2 709	176 869
Suojausrahasto, käyvän arvon muutos			136		136		136
Myytavissä olevat lyhytaikaiset sijoitukset, käyvän arvon muutos			14 230		14 230		14 230
Muuntoerot			-637		-637	-1	-638
Suoraan omaan pääomaan kirjatut tuotot ja kulut			13 729		13 729	-1	13 728
Tilikauden voitto				31 909	31 909	258	32 167
Kaudella kirjatut tuotot ja kulut			13 729	31 909	45 638	257	45 895
Optiopalkitseminen							
Merkinnät 2002-optioilla	128	2 808			2 936		2 936
Kulukirjaus optioista				613	613		613
Osingonjako				-21 190	-21 190	-180	-21 370
Vähemmistön osto						-2 599	-2 599
Oma pääoma 31.12.2007	19 392	50 474	14 055	118 236	202 157	187	202 344

10.2.2009

TUNNUSLUVUT

	10-12/2008	10-12/2007	1-12/2008	1-12/2007
Osakekohtainen tulos, €	0,04	0,20	1,03	0,83
Laimennettu osakekohtainen tulos, €	0,04	0,19	1,03	0,82
Liiketoiminnan rahavirta/osake, €	0,74	0,54	1,82	1,43
EVA, milj. €	-3,3	4,6	25,0	23,0
Bruttoinvestoinnit, 1000 €	32 011	15 549	84 249	93 187
Poistot ja arvonalentumiset, 1000 €	12 918	8 891	40 985	33 432
Oma pääoma/osake, €			5,28	5,21
Osinko/osake, €			0,55*	0,55
Osinko/tulos, %			53,4*	66,7
Efektiiivinen osinkotuotto, %			5,0*	2,4
Hinta/voitto-suhde (P/E)			10,7	27,5
Oman pääoman tuotto, %			19,6	17,0
Sijoitetun pääoman tuotto, %			17,1	17,6
Omavaraisuusaste, %			43,2	46,6
Gearing, %			58,8	42,7
Korolliset nettovelat, 1000 €			120 539	86 360
Henkilöstö kokoaikaiseksi muutettuna keskimäärin			8 363	7 819
Henkilöstö, koko- ja osa-aikaiset yhteensä kauden lopussa			9 490	9 387
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä, 1000 kpl				
keskimäärin kauden aikana			38 796	38 670
kauden lopussa			38 799	38 784
keskimäärin kauden aikana, laimennettu			38 817	38 843

* Hallituksen ehdotus

10.2.2009

SEGMENTTIRAPORTOINTI
LIKEVAIHTO

1000 €	10-12/2008	10-12/2007	Muutos %	1-12/2008	1-12/2007	Muutos %
Ympäristöpalvelut	74 211	74 788	-0,8	300 070	279 845	7,2
Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut	58 622	54 798	7,0	227 619	204 141	11,5
Teollisuuspalvelut	22 301	19 867	12,3	84 634	75 479	12,1
Konsernihallinto ja muut		1			10	
Toimialojen välinen liikevaihto	-2 076	-1 282		-6 327	-4 862	
L&T yhteensä	153 058	148 172	3,3	605 996	554 613	9,3

LIKEVOITTO

1000 €	10-12/2008	%	10-12/2007	%	1-12/2008	%	1-12/2007	%
Ympäristöpalvelut	5 957	8,0	8 372	11,2	32 255	10,7	34 977	12,5
Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut	-2 046	-3,5	4 015	7,3	5 525	2,4	11 005	5,4
Teollisuuspalvelut	1 630	7,3	180	0,9	5 621	6,6	4 769	6,3
Konsernihallinto ja muut	-660		-468		12 097		-1 976	
L&T yhteensä	4 881	3,2	12 099	8,2	55 498	9,2	48 775	8,8

MUUT SEGMENTTITIEDOT

1000 €	10-12/ 2008	10-12/ 2007	1-12/ 2008	1-12/ 2007
Varat				
Ympäristöpalvelut			273 722	250 980
Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut			68 385	75 508
Teollisuuspalvelut			104 084	78 311
Konsernihallinto ja muut			458	2 814
Kohdistamattomat varat			31 036	30 712
L&T yhteensä			477 685	438 325
Velat				
Ympäristöpalvelut			38 207	36 935
Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut			33 493	32 447
Teollisuuspalvelut			17 471	17 046
Konsernihallinto ja muut			1 071	667
Kohdistamattomat velat			182 405	148 886
L&T yhteensä			272 647	235 981
Investoinnit				
Ympäristöpalvelut	16 506	8 568	41 823	60 704
Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut	2 953	3 099	9 062	20 040
Teollisuuspalvelut	12 541	3 879	33 274	12 267
Konsernihallinto ja muut	11	3	90	176
L&T yhteensä	32 011	15 549	84 249	93 187
Poistot				
Ympäristöpalvelut	6 055	5 393	23 122	20 330
Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut	2 147	2 064	8 529	7 782
Teollisuuspalvelut	1 626	1 433	6 241	5 315
Konsernihallinto ja muut	1	1	3	5
L&T yhteensä	9 829	8 891	37 895	33 432
Arvon alentumiset				
Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut	3 090		3 090	
L&T yhteensä	3 090		3 090	

10.2.2009

TULOSLASKELMA VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

1000 €	10-12/ 2008	7-9/ 2008	4-6/ 2008	1-3/ 2008	10-12/ 2007	7-9/ 2007	4-6/ 2007	1-3/ 2007
Liikevaihto								
Ympäristöpalvelut	74 211	73 740	76 639	75 480	74 788	67 915	71 744	65 398
Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut	58 622	56 309	57 114	55 574	54 798	51 963	48 660	48 720
Teollisuuspalvelut	22 301	22 906	22 052	17 375	19 867	19 890	19 572	16 150
Konsernihallinto ja muut Toimialojen välinen liikevaihto	-2 076	-1 712	-1 441	-1 098	1	3	3	3
L&T yhteensä	153 058	151 243	154 364	147 331	148 172	138 569	138 759	129 113
Liikevoitto								
Ympäristöpalvelut	5 957	9 723	8 151	8 423	8 372	9 730	8 104	8 771
Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut	-2 046	4 806	1 156	1 609	4 015	4 213	1 690	1 087
Teollisuuspalvelut	1 630	3 707	1 162	-878	180	2 133	2 595	-139
Konsernihallinto ja muut	-660	-653	-271	13 681	-468	-601	-349	-558
L&T yhteensä	4 881	17 583	10 198	22 835	12 099	15 475	12 040	9 161
Liikevoittoprosentti								
Ympäristöpalvelut	8,0	13,2	10,6	11,2	11,2	14,3	11,3	13,4
Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut	-3,5	8,5	2,0	2,9	7,3	8,1	3,5	2,2
Teollisuuspalvelut	7,3	16,2	5,3	-5,1	0,9	10,7	13,3	-0,9
L&T yhteensä	3,2	11,6	6,6	15,5	8,2	11,2	8,7	7,1
Rahoituskulut, netto	-1 370	-1 346	-990	-1 100	-1 247	-1 294	-924	-852
Voitto ennen veroja	3 511	16 237	9 208	21 735	10 852	14 181	11 116	8 309

HANKITUT LIIKETOIMINNAT

Liiketoimintojen yhdistämisissä aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan käypään arvoon vastaavien hyödykkeiden markkinahintojen perusteella ottaen huomioon hyödykkeiden ikä, kuluminen ja muut vastaavat tekijät. Aineelliset hyödykkeet poistetaan johdon arvioon perustuvana taloudellisena vaikutusaikana ottaen huomioon konsernissa noudatettavat poistoperiaatteet.

Liiketoimintojen yhdistämisissä hankitut aineettomat hyödykkeet kirjataan erillään liikearvosta hankinta-ajankohdan käypään arvoon, mikäli hyödykkeen käypä arvo on määriteltävissä luotettavasti. Hankituissa liiketoiminnoissa konserni on hankkinut pääasiassa kilpailukieltosopimuksia ja asiakkuuksia. Asiakassopimusten ja niihin liittyvien asiakassuhteiden käypä arvo on määritetty asiakassuhteiden arvioidun kestoajan ja nykyisistä asiakkuuksista syntyvien diskontattujen nettorahavirtojen perusteella. Kilpailukieltosopimusten arvo on laskettu vastaavalla tavalla sopimuksen kestoajan rahavirtojen kautta. Muut aineettomat erät poistetaan sopimukseen tai johdon arviointiin perustuvana taloudellisena vaikutusaikanaan.

Liiketoimintojen yhdistämisistä syntynyt liikearvo muodostuu hankittujen yritysten henkilöstön ammattitaidon lisäksi muista aineettomista eristä, joita ei voida yksilöidä erikseen IAS 38:n mukaan. Tällaisia eriä ovat hankituissa yrityksissä oleva uusien asiakkaiden hankintapotentiaali, uusien tuotteiden ja palveluiden kehitysmahdollisuudet sekä hankitun liiketoiminnan vahva alueellinen asema. Nämä erät eivät täytä IAS 38:n kriteerejä miltään osin: Ne eivät ole eroteltavissa, eivät perustu sopimukseen tai lailliseen oikeuteen, eikä niille pystytä luotettavasti määrittämään arvoa. Kaikista liiketoimintojen yhdistämisistä syntyy lisäksi synergiaetuja, jotka ovat pääasiassa säästöjä tuotannon kiinteissä kustannuksissa.

Hankittujen liiketoimintojen liikearvoon tai hankintamenoihin voi tulla muutoksia kauppakirjojen kauppahintaa koskevien ehtojen perusteella. Monissa hankinnoissa pieni osa kauppahinnasta on sidottu lyhytaikaisesti (alle 12 kk) tulevaisuuden tapahtumiin. Kauppahinnan muutokset, joita ovat myös yhteenliittymään liittyvät asianajo- ja konsulttipalkkiot, kirjataan liikearvoon 12 kuukauden kuluessa kaupasta. Näitä muutoksia voi vielä tulla vuonna 2008 hankittuihin liiketoimintoihin.

1.1.–31.12.2008 konsernin liikevaihto olisi ollut 611 miljoonaa euroa ja tilikauden voitto 56 miljoonaa euroa, jos kaikki yritykset olisi hankittu 1.1.2008. Konsernin liikevaihtoon on lisätty ostettujen yritysten toteutuneet liikevaihdot ja konsernin tulokseen ostettujen yritysten toteutuneet voitot ja tappiot hankintahetken välitilinpäätösten mukaan. Tilikauden voitoista on vähennetty yhteenliittymässä käypiin arvoihin arvostettujen aineettomien ja aineellisten erien kauden poistot. Synergiaetuja ei ole otettu huomioon.

Vuonna 2008 ostettujen liiketoimintojen yhteenlaskettu vuosiliikevaihto oli 6,5 miljoonaa euroa.

10.2.2009

Hankitut liiketoiminnot yhteenlaskettuina

1000 €	Yhdistämisessä kirjatut käyvät arvot	Kirjanpitoarvot ennen yhdistämistä
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	2 050	1 313
Asiakassopimukset	1 561	
Kilpailukieltosopimukset	488	
Muut aineettomat hyödykkeet	7	7
Muut pitkäaikaiset rahavarat	31	12
Vaihto-omaisuus	17	17
Myyntisaamiset ja muut saamiset	810	810
Rahavarat	526	526
Varat yhteensä	5 490	2 685
Laskennalliset verovelat	-667	
Pitkäaikaiset lainat	-189	-189
Ostovelat ja muut velat	-812	-812
Velat yhteensä	-1 668	-1 001
Nettovarat	3 822	1 684
Hankinnasta syntynyt liikearvo	1 001	
Negatiivisen liikearvon tuloutus		
Hankintameno	4 823	
Hankintameno	4 823	
Hankintahetken rahavarat	-525	
Rahavirtavaikutus rahavirtalaskelmalla	4 298	

Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluiden siivouspalveluihin ostettiin Siivouspalvelu Siivoset Oy:n liiketoiminta 1.1.2008 ja Siivousliike Lainio Oy:n liiketoiminta 1.3.2008 sekä kiinteistöhoitoon Rantakylän Talonhuolto Oy:n liiketoiminta 1.4.2008 ja Oulun TOP-Huolto Oy 1.11.2008.

Teollisuuspalveluiden jätevesipalveluihin ostettiin Obawater Oy:n liiketoiminta 15.2.2008 sekä Kuljetusliike Eskolin Oy 1.12.2008.

1.10.2008 ostettiin Jätehuolto Savolainen Oy -konserni, jonka päätoimialoja ovat jätehuolto- ja kierrätyspalvelut. Lisäksi yhtiö tarjoaa jätevesi-, ongelmajäte- ja teollisuuden puhtaanapitoa.

Tiedot hankituista yrityksistä ja liiketoiminnoista on esitetty yhteenlaskettuina, koska mikään niistä ei ole yksitellen tarkasteltuna olennainen. Käyvät arvot on määritetty kaupan toteutumisajankohtana. Mistään liiketoiminnoista ei ole luovuttu hankinnan seurauksena. Kaikki hankinnat on maksettu käteisellä. Yksittäisiä kauppahintoja ei ole esitetty erikseen, koska mikään niistä ei ole yksitellen tarkasteltuna olennainen. Osakekaupoilla saavutettiin 100 prosentin osuus äänivallasta.

Liikevaihdoltaan suurimmat olivat Jätehuolto Savolainen Oy (2,8 milj. e), Oulun TOP-Huolto Oy (2,6 milj. e) ja Kuljetusliike Eskolin Oy (0,9 milj. e).

Ostettujen yritysten vaikutusta konsernin raportointikauden liikevaihtoon ja tulokseen ei ole mahdollista esittää erikseen, koska L&T integroi ostetut yritykset olemassa olevaan liiketoimintaan mahdollisimman nopeasti. Nopea integrointi on edellytys synergiaetujen saavuttamiselle.

AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

1000 €	1-12/2008	1-12/2007
Kirjanpitoarvo kauden alussa	162 117	124 407
Hankitut liiketoiminnat	3 057	41 885
Muut investoinnit	3 812	5 403
Vähennykset	-2 762	-1 546
Poistot ja arvonalentumiset	-12 147	-7 921
Siirrot erien välillä	2	228
Kurssierot	-1 452	-339
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	152 627	162 117

AINEELLISTEN KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

1000 €	1-12/2008	1-12/2007
Kirjanpitoarvo kauden alussa	151 870	134 038
Hankitut liiketoiminnat	2 050	5 574
Muut investoinnit	75 183	40 147
Vähennykset	-2 548	-2 096
Poistot ja arvonalentumiset	-28 838	-25 511
Siirrot erien välillä	-2	-228
Kurssierot	-563	-54
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	197 152	151 870

INVESTOINTISITOUMUKSET

1000 €	1-12/2008	1-12/2007
Aineettomien hyödykkeiden ostositoumukset	1 021	70
Aineellisten hyödykkeiden ostositoumukset	10 868	8 646
Yhteensä	11 889	8 716
Konsernin osuus yhteisyritysten investointisitoumuksista	972	5 090

LIIKETOIMET LÄHIPIIRIN KANSSA

(Yhteisyritykset)

1000 €	1-12/2008	1-12/2007
Myynti	990	1 851
Ostot		247
Korkotuotot	202	
Pitkäaikaiset saamiset		
Pääomalinansaaminen	8 396	2 646
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	62	110
Lainasaamiset	202	

10.2.2009

VASTUUSITOUUMUKSET

1000 €	12/2008	12/2007
Omista sitoumuksista annetut vakuudet		
Kiinteistökiinnitykset	10 192	10 114
Yrityskiinnitykset	10 460	15 000
Muut vakuudet	200	182
Ympäristölupien edellyttämät pankkitakaukset	4 126	4 309

Muut vakuudet ovat vakuustalletuksia.

Konserni ei ole antanut ulkopuolisten puolesta pantteja, kiinnityksiä tai takauksia.

Käyttöleasing- ja muut vuokravastuut

1000 €	12/2008	12/2007
Eräänny 1 vuoden kuluessa	7 459	7 424
Eräänny 1–5 vuoden kuluessa	16 051	15 611
Eräänny yli 5 vuoden kuluttua	7 281	3 905
Yhteensä	30 791	26 940

Johdannaissopimuksista johtuvat vastuut
Korkojohdannaiset

1000 €	12/2008	12/2007
Koronvaihtosopimusten nimellisarvot*		
Eräänny 1 vuoden kuluessa	15 000	7 500
Eräänny 1–5 vuoden kuluessa		15 000
Yhteensä	15 000	22 500
Käypä arvo	112	394
Koronvaihtosopimusten nimellisarvot**		
Eräänny 1 vuoden kuluessa	4 629	3 029
Eräänny 1–5 vuoden kuluessa	20 914	18 514
Eräänny yli 5 vuoden kuluttua	5 000	12 028
Yhteensä	30 543	33 571
Käypä arvo	-610	703

* Koronvaihtosopimukseen ei ole sovellettu IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa. Käyvän arvon muutokset on kirjattu rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

** Koronvaihtosopimukset on tehty vaihtuvakorkoisiin lainoihin liittyvien rahavirtojen suojausiksi ja niihin on sovellettu IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa. Suojaukset ovat olleet tehokkaita ja niiden käyvän arvon muutokset on kirjattu kokonaisuudessaan oman pääoman suojausrahastoon.

Valuuttajohdannaiset

 1000 € **12/2007**

Terminisopimusten nimellisarvot*	
Eräänny 1 vuoden kuluessa	2 184
Käypä arvo	7

* Terminisopimukseen ei ole sovellettu IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa. Käyvän arvon muutokset on kirjattu rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Terminisopimuksia ei ollut 31.12.2008.

10.2.2009

Öljyjohdannaiset

1000 bbl **12/2007**

Raakaöljyn myyntioptioiden määrät	
Eräännty 1 vuoden kuluessa	182
Eräännty 1–5 vuoden kuluessa	226
Yhteensä	408
Käypä arvo, 1 000 €	83

Myytyjen raakaöljyfutuuri määrät	
Eräännty 1 vuoden kuluessa	42
Käypä arvo, 1 000 €	-897

Öljyjohdannaisiin ei ole sovellettu IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa. Käyvän arvon muutokset on kirjattu liiketoiminnan muihin kuluihin. Öljyoptioiden käyvät arvot on määritelty yleisesti käytössä olevalla arvonmäärittämisellä. Muiden johdannaisien käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän markkinahintoihin. Öljyjohdannaiset myytiin vuoden 2008 aikana.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERUSTEET

Osakekohtainen tulos:
emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto / osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin

Liiketoiminnan rahavirta/osake:
liiketoiminnan nettorahavirta rahoituslaskelmasta / osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin

EVA:
liikevoitto - sijoitetulle pääomalle (vuosineljännesten keskiarvo) laskettu kustannus ennen veroja
WACC 2007: 8,75 %
WACC 2008: 9,30 %

Oma pääoma/osake:
emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma / osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä

Oman pääoman tuotto, % (ROE):
(tilikauden voitto / oma pääoma (keskiarvo)) x 100

Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI):
(voitto ennen veroja + korkokulut ja muut rahoituskulut) / (taseen loppusumma - korottomat velat (keskiarvo)) x 100

Omavaraisuusaste, %:
oma pääoma / (taseen loppusumma - saadut ennakot) x 100

Gearing, %:
korolliset nettovelat / oma pääoma x 100

Korolliset nettovelat:
korollinen vieras pääoma - likvidit varat

Vuoden 2008 vuosikertomus, joka sisältää toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen vuodelta 2008, julkaistaan viikolla 11.

LASSILA & TIKANOJA

24

10.2.2009

Helsinki 9.2.2009

LASSILA & TIKANOJA OYJ
Hallitus

Jari Sarjo
toimitusjohtaja

Lisätietoja: toimitusjohtaja Jari Sarjo, puh. 010 636 2810

Lassila & Tikanoja on erikoistunut ympäristönhuoltoon sekä kiinteistöjen ja laitosten tukipalveluihin. Yhtiö on merkittävä puupohjaisten biopolttoaineiden, kierrätyspolttoaineiden ja uusioraaka-aineiden toimittaja. L&T toimii Suomessa, Ruotsissa, Latviassa ja Venäjällä. L&T:n liikevaihto vuonna 2008 oli 606 miljoonaa euroa ja yhtiö työllistää 9 500 henkilöä. L&T on listattu NASDAQ OMX Helsingissä.

Jakelu:
NASDAQ OMX Helsinki
Keskeiset tiedotusvälineet
www.lassila-tikanoja.com